

Media ja lehdistö

Euroopan unionin tuomioistuin
LEHDISTÖTIEDOTE nro 156/19
Luxemburgissa 12.12.2019

Tuomio yhdistetyissä asioissa C-566/19 PPU
Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg ja C-626/19 PPU
Openbaar Ministerie sekä asioissa C-625/19 PPU ja C-627/19 PPU
Openbaar Ministerie

Unionin tuomioistuin katsoo, että Ranskan, Ruotsin ja Belgian syyttäviviranomaiset täyttävät eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamista koskevat vaatimukset, ja täsmentää myös tällaisen pidätysmääräyksen kohteena olevien henkilöiden oikeussuojan ulottuvuutta

Unionin tuomioistuin on kiireellisessä menettelyssä 12.12.2019 antamallaan tuomioilla Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg ja Openbaar Ministerie (Lyonin ja Toursin syyttäviviranomaiset) (C-566/19 PPU ja C-626/19 PPU), Openbaar Ministerie (Ruotsin syyttäviviranomainen) (C-625/19 PPU) ja Openbaar Ministerie (Brysselin syyttäviviranomainen) (C-627/19 PPU) täydentänyt eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä annettua puitepäätöstä¹ 2002/584 koskevaa viimeaikaista oikeuskäytäntöään² ”eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen” riippumattomuutta ja tällaisen määräyksen kohteena olevien henkilöiden tehokasta oikeussuojaa koskevien edellytysten osalta.

Pääasioissa eurooppalaisen pidätysmääräyksen antajina olivat Ranskan (asiat C-566/19 PPU ja C-626/19 PPU), Ruotsin (asia C-625/19 PPU) ja Belgian (asia C-627/19 PPU) syyttäviviranomaiset, kolmessa ensimmäisessä asiassa syytetoimenpiteitä varten ja viimeisessä asiassa rangaistuksen täytäntöönpanoa varten. Kysymys oli määräysten täytäntöönpanosta, joka riippui muun muassa siitä, voitiinko kyseisiä syyttäviviranomaisia pitää ”pidätysmääräyksen antaneina oikeusviranomaisina”.

Aluksi unionin tuomioistuin tutki, takaako Ranskan syyttäviviranomaisen asema sille riittävän riippumattomuuden antaa eurooppalaisia pidätysmääräyksiä, ja totesi sen tällaiseksi.

Päätelmän tueksi unionin tuomioistuin muistutti aluksi, että käsite ”pidätysmääräyksen antanut viranomainen” voi käsittää jäsenvaltion viranomaiset, jotka eivät ole tuomareita tai tuomioistuimia mutta jotka osallistuvat rikosoikeudelliseen lainkäyttöön ja toimivat riippumattomasti. Viimeksi mainittuun edellytykseen kuuluu, että kyseisten viranomaisten asemaa ja organisaatiota koskevilla säännöillä voidaan taata se, ettei niihin kohdistu eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamisen yhteydessä riskiä siitä, että täytäntöönpanovallan käyttäjä antaisi niille yksittäistapauksia koskevia määräyksiä tai käskyjä.

Unionin tuomioistuin on katsonut Ranskan syyttäjänviraston syyttäjien osalta, että esitetyillä seikoilla voidaan osoittaa, että heillä on toimivalta arvioida eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamisen tarpeellisuus ja sen oikeasuhteisuus riippumattomina erityisesti suhteessa täytäntöönpanovaltaan ja että he käyttävät kyseistä toimivaltaa objektiivisesti ottamalla huomioon syyllisyyttä tukevat ja sitä vastaan puhuvat seikat. Heidän riippumattomuuttaan ei saata kyseenalaiseksi se, että he vastaavat syytetoimenpiteistä, että oikeusministeri voi antaa heille

¹ Ks. mm. tuomio 27.5.2019, OG ja PI (Lyypekin ja Zwickaun syyttäviviranomaiset) ([C-508/18 ja C-82/19 PPU](#), EU:C:2019:456), tuomio 27.5.2019 PF (Liettuan syyttäviviranomainen) ([C-509/18](#), ks. lehdistötiedote [68/19](#), EU:C:2019:457) ja tuomio 9.10.2019 NJ (Wienin syyttäviviranomainen) ([C-489/19 PPU](#)).

² Eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13.6.2002 tehty neuvoston puitepäätös 2002/584/YOS (EYVL 2002, L 190, s. 1).

yleisiä kriminaalipoliittisia ohjeita eikä sekään, että he ovat esimiestensä, jotka itse kuuluvat syyttäjäkuntaan, johdon ja valvonnan alaisia ja velvollisia noudattamaan näiden käskyjä.

Toiseksi unionin tuomioistuin on täsmentänyt viimeaikaisessa oikeuskäytännössään asetettua edellytystä, jonka mukaan eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamista koskevan päätöksen, jonka tekee viranomaisen, joka osallistuu lainkäyttöön mutta ei ole tuomioistuin, osalta pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa on oltava käytettävissä sellainen oikeussuojakeino tuomioistuimessa, joka täyttää tehokkaaseen oikeussuojaan liittyvät vaatimukset.

Ensinnäkin unionin tuomioistuin on korostanut, että tällaisen oikeussuojakeinon olemassaolo ei ole edellytys sille, että viranomaisen katsottaisiin olevan pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomaisen.

Toiseksi unionin tuomioistuin on todennut, että jäsenvaltioiden tehtävänä on varmistaa, että niiden oikeusjärjestyksissä taataan tehokkaasti edellytetty oikeussuojan taso niissä käytettävissä olevilla oikeussuojakeinoilla, jotka voivat vaihdella järjestelmästä toiseen. Eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamisesta tehtyyn päätökseen kohdistuvan erillisen oikeussuojakeinon käyttöön ottaminen on vain yksi mahdollisuus. Unionin tuomioistuin on siten katsonut, että viranomaisen, joka osallistuu lainkäyttöön mutta ei itse ole tuomioistuin, syytetoimenpiteitä varten antaman eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena olevan henkilön tehokasta oikeussuojaa koskevat vaatimukset täyttyvät, jos kyseisen pidätysmääräyksen antamisedellytyksiin ja erityisesti sen oikeasuhteisuuteen kohdistuu pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa tuomioistuinvalvonta.

Käsitellyissä asioissa todettiin Ranskan ja Ruotsin järjestelmien täyttävän kyseiset vaatimukset, koska kansallisten menettelysäännösten perusteella voidaan todeta, että syyttäviviranomaisen eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamista koskevan päätöksen oikeasuhteisuus voi olla tuomioistuinvalvonnan kohteena joko ennen sen antamista, samanaikaisesti sen antamisen kanssa tai myös myöhemmin. Erityisesti on todettava, että tällaisen arvioinnin suorittaa etukäteen tuomioistuin, joka tekee kansallisen päätöksen, joka voi myöhemmin olla eurooppalainen pidätysmääräyksen perusteena.

Unionin tuomioistuin on katsonut, etteivät tehokasta oikeussuojaa koskevat vaatimukset edellytä syyttäviviranomaisen päätökseen kohdistuvasta erillisestä oikeussuojakeinosta säättämistä myöskään siinä tapauksessa, että syyttäviviranomainen ei ole antanut eurooppalaista pidätysmääräystä syytetoimenpiteitä varten vaan lainvoimaisella tuomiolla määrätyn vapausrangaistuksen täytäntöönpanemiseksi. Belgian järjestelmä, jossa ei säädetä tällaisesta oikeussuojakeinosta, täyttää siis myös kyseiset vaatimukset. Unionin tuomioistuin on tältä osin korostanut, että kun eurooppalainen pidätysmääräys annetaan rangaistuksen täytäntöönpanemiseksi, tuomioistuinvalvonta toteutuu sillä täytäntöönpanokelpoisella tuomiolla, johon kyseinen pidätysmääräys perustuu. Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomaisen voi nimittäin olettaa, että tällaisen pidätysmääräyksen antamista koskeva päätös on tehty menettelyssä, jossa etsitty henkilö on saanut perusoikeuksiensa suojaamiseen liittyvät takeet. Lisäksi kyseisen pidätysmääräyksen oikeasuhteisuus seuraa myös julistetusta tuomiosta, koska eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä annetussa puitepäätöksessä säädetään, että rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen keston on oltava vähintään neljä kuukautta.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyynnö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden tiedustella niiden käsiteltävänä olevan yksittäisen asian puitteissa unionin tuomioistuimelta unionin oikeuden tulkintaa tai unionin toimen pätevyyttä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa asiaa. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo vastaavalla tavoin muita kansallisia tuomioistuimia, jotka käsittelevät samanlaista ongelmaa.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido Euroopan unionin tuomioistuinta.

Tuomioiden ([C-566/19 PPU](#) ja [C-626/19 PPU](#), [C-625/19 PPU](#) ja [C-627/19 PPU](#)) koko teksti julkaistaan CURIA-sivustolla julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127